

Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai

19-asis VSAFAS

„Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ (Žin., 2008, Nr. 57-2162)

Turinys

- Nuomos grupavimas
- Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su finansinės nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas finansinės nuomos paslaugos gavėjo FA
- Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su finansinės nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas finansinės nuomos paslaugos teikėjo FA
- Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su veiklos nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas nuomininko FA
- Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su veiklos nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas nuomotojo FA
- Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su pardavimo ir atgalinės nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas FA

Turinys (2)

- Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su panaudos sutartimis, apskaita ir pateikimas panaudos gavėjo FA
- Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su panaudos sutartimis, apskaita ir pateikimas panaudos davėjo FA
- Patikėjimo teise valdomo arba gauto kaip turtinis įnašas turto apskaita ir pateikimas turto gavėjo finansinėse ataskaitose
- Nuomos sandoriai, kuriems šis standartas taikomas netiesiogiai, ir privalomas informacijos apie tokius sandorius pateikimas
- Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte
- Baigiamosios nuostatos
- Užduotys

Nuomos grupavimas

- Pagrindinės turto nuomos rūšys:
  - veiklos nuoma;
  - finansinė nuoma (lizingas).
- Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, **susiję su kitomis turto perdavimo sutartimis** (panaudos ir pan.), apskaitoje registruojami ir FA rodomi arba kaip finansinės nuomos arba kaip veiklos nuomos sutartys (priklauso nuo atitikimo ar neatitikimo finansinės nuomos ar veiklos nuomos sąlygoms – žr. kitą skaidrę).
- Ar apskaitoje sutartis priskiriama veiklos nuomai, ar finansinei nuomai, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

Nuomos grupavimas (2)

- Nuoma ar kitoks turto perdavimas pagal sutartį laikomas finansine nuoma (lizingu), jeigu sutartyje yra nustatyta (arba sutarties sąlygos lemia) bent viena iš šių sąlygų:

1. Nuomos laikotarpio pabaigoje nuomotojas perduoda nuomininkui turto nuosavybės teisę;
2. Nuomos laikotarpio pabaigoje nuomininkas turi teisę įsigyti turtą už kainą, kuri, tikimasi, bus reikšmingai mažesnė (daugiau nei 30 proc.) už jo tikrąją vertę nuomos laikotarpio pabaigoje, ir nuomos laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota;

Pavyzdys. Mokykla 5 metų laikotarpiui išsinuomojo autobusą mokiniams į mokyklą vežti. Nustatyta, kad šio autobuso rinkos vertė po 5 metų turėtų būti 50 000 litų, o sutartyje numatyta, kad mokykla po 5 metų turės teisę įsigyti autobusą už 25 000 litų. Mokyklos vadovai planuoja šį autobusą nuomos laikotarpio pabaigoje įsigyti ir naudoti toliau.

Sandoris apskaitoje laikomas finansine nuoma (lizingu).

Nuomos grupavimas (3)

3. **Nuomos laikotarpis apima lygią ar ilgesnę nei 75 procentai turto naudingo tarnavimo laiko dalį, net jei turto nuosavybės teisės nenumatoma perduoti;**

Pavyzdys. Nuomos sutartyje numatyta, kad turto nuomos laikotarpis yra 4 metai, o panašaus turto vidutinis naudingo tarnavimo laikas yra 5 metai. Nuomos laikotarpis apima 80 proc. turto naudingo tarnavimo laiko, todėl sandoris apskaitos tikslais laikomas finansine nuoma (lizingu).

4. **Nuomos laikotarpio pradžioje dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė sudaro ne mažiau kaip 90 procentų nuomojamo turto tikrosios vertės;**

Pavyzdys. VSS išsinuomojo kompiuterinę įrangą 3 metams, pasirašydamas veiklos nuomos sutartį. Mėnesinis nuomos mokestis 500 litų. Sutartyje nėra nurodyta jokios palūkanų normos. Šios kompiuterinės įrangos tikroji vertė įsigijimo metu yra 18 000 litų. VSS apskaičiuoja pagrindinių įmokų dabartinę vertę, diskontuodamas būsimuosius pinigų mokėjimus taikydamas rinkos palūkanų normą (pavyzdyje – 5 proc.):

$$500/(1 + 0,05/12)^1 + 500/(1 + 0,05/12)^2 + \dots + 500/(1 + 0,05/12)^{35} + 500/(1 + 0,05/12)^{36} = 16\,683 \text{ litai.}$$

Pagrindinių nuomos įmokų dabartinė vertė yra 93 proc. turto tikrosios vertės, todėl pagal šią veiklos nuomos sutartį perimto turto ir susijusių įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų apskaitai taikomi tokie reikalavimai, kokie turi būti taikomi, jei dėl to turto būtų sudaryta finansinės nuomos (lizingo) sutartis, t. y. sandoris apskaitoje laikomas finansine nuoma (lizingu).

Dabartinių nuomos įmokų dabatinei vertei (DN|DV) skaičiuoti gali būti naudojamos šios „MS Excel“ funkcijos:

- jei dabartinės nuomos įmoka yra lygios kiekvieną mėnesį, tai $DN|DV = PV(\text{mėnesinė palūkanų norma procentais; mokėjimų laikotarpių (mėnesių) skaičius; mėnesinė dabartinės nuomos įmoka})$. Duotojo pavyzdžio atveju: $DN|DV = PV(5\%/12; 36; 500)$;

- jei nelygios, tai $DN|DV = NVP(\text{mėnesinė palūkanų norma procentais; pirmojo langelio, kuriame yra įmoka, adresas: paskutiniosios įmoka langelio adresas})$.

Nuomos grupavimas (4)

5. Nuomojamas turtas yra specifinės paskirties, šio turto savybės ir paskirtis negali būti lengvai pakeičiamos ir, neatlikus didesnių pakeitimų, juo naudotis galėtų tik šis nuomininkas.

Pavyzdys. Ligoninė išsinuomojo diagnostikos įrenginius, kurie buvo pritaikyti prie kitų ligoninės turimų įrenginių, kompiuterinės įrangos ir specialiai modifikuoti. Dėl šios priežasties įrenginiai tapo sunkiai pritaikomi kitose ligoninėse, t. y. kitos ligoninės šiuos įrenginius galėtų naudoti tik po papildomo reikšmingo pertvarkymo. Dėl šios priežasties nuomininko apskaitoje šis sandoris laikomas finansine nuoma.

- Kai vertinant sutartį nustatoma, kad netenkinama nė viena iš minėtų sąlygų ir neaišku, kaip VSS subjekto apskaitoje registruoti pagal sutartį perimamą ar perduodamą turtą ir su juo susijusius įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, reikia atsižvelgti į toliau pateikiamas papildomas sąlygas, kurioms (ar bent vienai iš jų) esant, nuoma ar kitoks turto perdavimas pagal sutartį gali būti laikomas finansine nuoma (lizingu).

Nuomos grupavimas (5)

Papildomos sąlygos:

- 1. Pagal sutartį nuomininkas privalo padengti dėl sutarties nutraukimo susidariusius nuomotojo nuostolius, susijusius su turto kainos pokyčiais;**

1 pavyzdys. Nuomos sutartyje numatyta, kad nuomininkas, nutraukęs sutartį, turės padengti skirtumą tarp likutinės nuomoto turto vertės ir šio turto vertės, nustatytos sutartyje su nauju nuomininku. Tokiu atveju, kai dėl sutarties nutraukimo susidariusius nuomotojo nuostolius padengia nuomininkas, sutartis gali būti laikoma finansinės nuomos (lizingo) sutartimi.

2 pavyzdys. Nuomos sutartyje yra numatyta, kad nuomininkas, nutraukęs sutartį pirma laiko turės sumokėti baudą, lygią nuomos įmokų, likusių iki sutarto nuomos termino pabaigos, sumai. Tokiu atveju sutartis taip pat laikoma finansinės nuomos (lizingo) sutartimi, nes nuomininkas padengia dėl sutarties nutraukimo susidariusius galimus nuomotojo nuostolius.

Nuomos grupavimas (6)

2. Pelnas ar nuostoliai, atsirandantys dėl turto tikrosios vertės svyravimo nuomos laikotarpio pabaigoje, pagal sutartį tenka nuomininkui;

Pavyzdys. VSS išsinuomojo automobilį 5 metams. Nuomotojas ir nuomininkas sutarė, kad automobilio nuomos laikotarpio pabaigoje automobilio likutinė vertė bus lygi šio automobilio tikrajai vertei, kuri, manoma, bus lygi 20 000 litų. Jei nuomotojas nuomos laikotarpio pabaigoje parduotų automobilį brangiau nei sutarta 20 000 litų suma, skirtumas būtų grąžinamas nuomininkui, jei pigiau – nuomininkas kompensuotų šį skirtumą nuomotojui. Nors sudaryta nuomos sutartis buvo pavadinta „veiklos nuomos“ sutartimi, šis sandoris apskaitoje gali būti laikomas finansine nuoma (lizingu), kadangi rezultatas dėl tikrosios vertės svyravimo nuomos laikotarpio pabaigoje tenka nuomininkui.

3. Nuomininkas turi teisę pratęsti nuomos sutartį ilgesniam laikotarpiui už mokestį daugiau nei 30 procentų mažesnę už tokio turto nuomos rinkos kainą.

Nuomos grupavimas (7)

- Ar nuoma apskaitoje priskirtina veiklos nuomai, ar finansinei nuomai (lizingui), nustatoma nuomos laikotarpio pradžioje. Jeigu nuomininkas ir nuomotojas susitaria pakeisti nuomos sutarties sąlygas (išskyrus jos pratęsimą) ir dėl to pasikeičia nuomos rūšis, toks susitarimas apskaitoje laikomas nauja sutartimi.
- Tačiau dėl apskaitinių įverčių pakeitimų (pavyzdžiui, nuomojamo turto naudingo tarnavimo laiko arba likvidacinės vertės pakeitimų) ar pasikeitusių aplinkybių (pavyzdžiui, nuomininkas nevykdo finansinių įsipareigojimų, ir nuomos sutartis yra nutraukiama) nuomos rūšis apskaitoje neturi būti keičiama.

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, apskaita ir pateikimas finansinės nuomos (lizingo) lizingo paslaugos gavėjo FA

- FBA finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai skirstomi į [trumpalaikius](#), kuriuos numatoma įvykdyti per 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos, ir [ilgalaiikius](#), kuriuos numatoma įvykdyti per laikotarpį, prasidedantį po 12 mėnesių nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki sutarties pabaigos;
- Finansinės nuomos (lizingo) gavėjas, pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį įsigijęs turta, [apskaitoje registruoja turta ir įsipareigojimus turto vertės dengimo suma](#), o jei sutartyje palūkanos atskirai nenurodytos ar mažesnės negu rinkoje – diskontuota pagal rinkos palūkanų normą sutarties sudarymo momentu pagrindinių finansinės nuomos (lizingo) įmokų suma. Jei, prieš gaudamas turta, finansinės nuomos (lizingo) gavėjas sumokėjo avansą, įsipareigojimai registruojami turto vertės dengimo suma, sumažinta sumokėto avanso dydžiu;
- Su finansinės nuomos (lizingo) sutarties sudarymu ir turto paruošimu naudoti [tiesiogiai susijusios ir iki turto naudojimo pradžios patirtos išlaidos](#), išskyrus palūkanas, turi būti [priskiriamos įsigyjamo turto vertei](#);

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su lizingo sutartimis, apskaita ir pateikimas finansinės nuomos (lizingo) paslaugos gavėjo FA (2)

- Apskaitoje registruojamos finansinės nuomos (lizingo) įmokos skirstomos į turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas (kompensuotinas nuomos sumas, neapibrėžtuosius nuomos mokesčius ir panašiai, jei jie yra numatyti finansinės nuomos (lizingo) sutartyje):
  - **palūkanos** priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms, kurios įtraukiamos į apskaitą kaupimo principu. Jei palūkanos nėra nurodytos sutartyje arba nustatyta dirbtinai maža palūkanų norma, palūkanos apskaičiuojamos diskontuojant pagrindines finansinės nuomos (lizingo) įmokas ir priskiriamos atitinkamiems ataskaitiniams laikotarpiams taip, kad per ataskaitinį laikotarpį į sąnaudas įtrauktų palūkanų suma sudarytų pastovų procentinį dydį nuo neapmokėtų finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimų per visą finansinės nuomos (lizingo) laikotarpį;
  - **sumokėta turto vertės dengimo suma** mažinami finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimai;
  - **kompensuotinos nuomos sumos ir neapibrėžtieji nuomos mokesčiai** priskiriami ataskaitinio laikotarpio pagrindinės veiklos sąnaudoms tada, kai patiriami, jeigu šios išlaidos nepriskiriamos kito turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainai.

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, apskaita ir pateikimas lizingo paslaugos gavėjo FA (3)

- Pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį įsigyto turto nusidėvimui skaičiuoti taikomi tie patys principai, kaip ir kito tos pačios grupės panašaus nuosavo ar patikėjimo teise valdomo turto nusidėvimui skaičiuoti. Finansinės nuomos būdu įsigyto turto nudėvimoji vertė paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką. Jei finansinės nuomos (lizingo) sutartyje nenumatyta, kad nuosavybės teisė į turtą finansinės nuomos (lizingo) laikotarpio pabaigoje pereina finansinės nuomos (lizingo) paslaugos gavėjui, arba jei finansinės nuomos (lizingo) paslaugos gavėjas neketina jo įsigyti pasibaigus šiam laikotarpiui, turtas turi būti nudėvimas per trumpesnę iš šių laikotarpių: sutartyje nustatytą finansinės nuomos (lizingo) laikotarpį arba turto naudingo tarnavimo laiką;
- Reikalavimai turto, nuomojamo pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, nuvertėjimo, remonto ir eksploatacijos išlaidų apskaitai nustatyti 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“;
- Nutraukus sutartį, finansinės nuomos (lizingo) paslaugos gavėjo nuostoliai, susidarę dėl prievolės kompensuoti finansinės nuomos (lizingo) sutarties nutraukimo išlaidas, registruojami kaip ataskaitinio laikotarpio kitos pagrindinės veiklos sąnaudos.

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, apskaita ir pateikimas finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjo FA

- Finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjas, perdavęs turtą pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, apskaitoje registruoja gautinas sumas, kurios lygios grynujų investicijų į nuomojamą turtą vertės sumai (dažniausiai tai – veidrodinis finansinės nuomos gavėjo į apskaitą traukiamo finansinės nuomos įsipareigojimo atspindys), ir turto pardavimo pajamas. Gautinos sumos skirstomos į po vienerių metų gautinas sumas ir per vienerius metus gautinas sumas, atsižvelgiant į numatomą pagal sutartį jų gavimo laikotarpį;
- Jeigu finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjo perduodamo turto tikroji vertė skiriasi nuo jo pasigaminimo ar įsigijimo savikainos, kai turtas buvo pagamintas VSS ar įsigytas parduoti, arba balansinės vertės, kai turtą anksčiau naudojo VSS savo veikloje, finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjas uždirba pardavimo ir palūkanų pajamas. Pardavimo pajamos ir pardavimo savikaina apskaitoje pripažįstamos sandorio metu pagal panašiems įprastiniams pardavimo sandoriams VSS taikomą apskaitos politiką. Palūkanų pajamos pripažįstamos per visą finansinės nuomos (lizingo) laikotarpį;

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, apskaita ir pateikimas finansinės nuomos (lizingo) paslaugų teikėjo FA (2)

- Jei finansinės nuomos (lizingo) sutartyje palūkanos nenumatytos arba palūkanos yra mažesnės negu rinkoje, grynujų investicijų į nuomojamą turtą vertės suma apskaičiuojama diskontuojant pagrindines nuomos įmokas, kurios pagal sutartį bus gautos už nuomą, taikant rinkos palūkanų normą finansinės nuomos (lizingo) sutarties sudarymo momentu, kaip nustato 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ reikalavimai;
- Gautas finansinės nuomos (lizingo) įmokas finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjas apskaitoje registruoja kaip gautinos sumos dengimą (turto vertės per ataskaitinį laikotarpį dengiamos sumos daliai) ir kaip finansinės ir investicinės veiklos pajamas (palūkanų sumos daliai);
- Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu;

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su finansinės nuomos (lizingo) sutartimis, apskaita ir pateikimas finansinės nuomos (lizingo) lizingo paslaugos teikėjo FA (3)

- Ivertinta negarantuojamoji likvidacinė vertė, kuri naudojama finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjo bendrajai investicijos į nuomojamą turtą vertei apskaičiuoti, turi būti periodiškai peržiūrima. Jeigu negarantuojamoji likvidacinė vertė sumažėja, finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjas turi perskaičiuoti finansinės nuomos (lizingo) laikotarpio palūkanų pajamų paskirstymą, o negarantuojamosios likvidacinės vertės sumažėjimo suma turi būti pripažinta jo pagrindinės veiklos sąnaudomis;
- Dėl derybų ir nuomos organizavimo finansinės nuomos (lizingo) paslaugų teikėjo patirtos tiesioginės išlaidos (pavyzdžiui, užmokestis už teisinę paslaugą, komisiniai ir kt.) pripažįstamos veiklos sąnaudomis finansinės nuomos (lizingo) laikotarpio pradžioje. Vėlesnių laikotarpių išlaidos, susijusios su turtu, perduotu pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, pripažįstamos sąnaudomis tais ataskaitiniais laikotarpiais, kuriais jos patiriamos;
- Jeigu finansinės nuomos (lizingo) sutartis yra nutraukiama ir turtas gražinamas finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjui, šis turtas turi būti registruojamas finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjo apskaitoje suma, kuri lygi neapmokėtai turto vertės dengimo sumai. Tais atvejais, kai finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjas dėl tikrosios vertės pokyčių (pvz., turto sugadinimo) gauna kompensaciją iš finansinės nuomos (lizingo) paslaugos gavėjo, gautos kompensacijos suma mažinama turto vertė.

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su veiklos nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas nuomininko FA

- Veiklos nuomos mokesčiai (įmokos) nuomininko apskaitoje turi būti pripažįstami sąnaudomis tolygiai per nuomos laikotarpį, jeigu jie nepriskiriami gaminamos produkcijos ar ilgalaikio turto savikainai, nebent kitoks sąnaudų pripažinimo būdas tiksliau rodytų nuomininko gaunamą per nuomos laikotarpį naudą;

Pavyzdys. VSS iš ūkio subjekto 5 metams nuomojasi dalį administracinių patalpų. Remiantis nuomos sutarties sąlygomis, pirmaisiais ir antraisiais metais metinis administracinių patalpų nuomos mokestis bus lygus 30 000 litų, vėliau – po 20 000 litų per metus. Nors nuomos mokesčiai skiriasi, tačiau VSS gaunama nauda visais laikotarpiais yra vienoda, todėl sąnaudas VSS kiekvienais metais pripažįsta lygiomis dalimis:

$$((30\ 000 \times 2) + (20\ 000 \times 3)) / 5 = 24\ 000 \text{ litų.}$$

Kadangi pirmaisiais ir antraisiais metais mokama suma už nuomą yra didesnė, skirtumas tarp mokamo nuomos mokesčio ir patiriamų nuomos sąnaudų registruojamas kaip iš anksto sumokėta nuoma (turto sąsk.) Vėlesniais laikotarpiais mokamas nuomos mokestis yra mažesnis nei patiriamos nuomos sąnaudos, todėl skirtumas tarp mokamo nuomos mokesčio ir patiriamų nuomos sąnaudų ($24\ 000 - 20\ 000 = 4\ 000$) kasmet mažina iš anksto apmokėtos nuomos sumą (turto sąskaita).

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su veiklos nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas nuomininko FA (2)

- [Išsinuomoto turto paprastojo remonto ir eksploatavimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis](#) pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas. [Draudimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis](#) per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu tų išlaidų nuomotojas nekompensuoja. Jei draudimo išlaidos visiškai ar dalinai kompensuojamos, pripažintos draudimo sąnaudos turi būti atitinkamai sumažintos;
- Išsinuomoto turto [esminio pagerinimo išlaidos](#) yra registruojamos kaip atskiras turto vienetas ir pripažįstamos sąnaudomis per likusį nuomos laikotarpį, jeigu tų išlaidų nuomotojas nekompensuoja.

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su veiklos nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas nuomotojo FA

- Išnuomoto turto ir jo nusidėvėjimo bei jo sąnaudų apskaitą tvarko ir FBA bei VRA rodo turto nuomotojas. Išnuomotas turtas apskaitoje registruojamas ir finansinės būklės atskaitoje rodomas pagal turto grupę;
- Pagal veiklos nuomos sutartį gaunamos pajamos turi būti pripažįstamos tolygiai per nuomos laikotarpį, nebent kitoks pajamų pripažinimo būdas tiksliau rodytų nuomotojo gaunamą naudą per nuomos laikotarpį;
- Išlaidos, susijusios su išnuomotu turtu, taip pat ir tokio turto nusidėvėjimas turi būti pripažįstami sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos susidarė;
- Pradinės tiesioginės išlaidos, susijusios su veiklos nuomos sutarties sudarymu, pripažįstamos sąnaudomis iš karto, nuomos laikotarpio pradžioje;
- Išnuomoto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tuos pačius principus, kurie taikomi ir kitam tos pačios grupės VSS nuosavam ar patikėjimo teise valdomam turtui;

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su veiklos nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas nuomotojo FA (2)

- [Išnuomoto turto nuvertėjimas](#) registruojamas taikant 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nuostatas. [Turto esminio pagerinimo, eksploatavimo, paprastojo remonto ir kitos su turtu susijusios išlaidos](#) apskaitoje registruojamos pagal tą pačią apskaitos politiką, kuri taikoma kitam atitinkamos grupės VSS nuosavam arba patikėjimo teise valdomam turtui pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas;
- Nuomotojas, kuris yra nuomojamo turto gamintojas arba pardavėjas, veiklos nuomos pajamų neturi priskirti pardavimo pajamoms, nes [veiklos nuomos sandoris pagal turinį ir ekonominę prasmę nėra pardavimas](#).

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su pardavimo ir atgalinės nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas FA

- Pardavimo ir atgalinės nuomos esmė yra ta, kad turtas parduodamas ir po to iš karto pirkėjas perduoda tą turtą valdyti ir naudotis pardavėjui pagal veiklos nuomos sutartį arba pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį.
- Atgalinė finansinė nuoma:
  - jeigu VSS parduoda turtą ir jį nuomojasi iš pirkėjo pagal atgalinės finansinės nuomos (lizingo) sutartį, **pelnas, gautas pardavus turtą**, neturi būti pripažįstamas tuo laikotarpiu, kuriuo turtas buvo parduotas. VSS apskaitoje jį registruoja kaip **būsimųjų laikotarpių pajamas**, kurias nudėvi per likusį atgalinės finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigyto turto naudingo tarnavimo laiką, apskaičiuota nusidėvėjimo suma mažindamas nusidėvėjimo sąnaudas;
  - **jei pardavęs turtą**, kuris bus nuomojamas pagal atgalinės finansinės nuomos (lizingo) sutartį, VSS (turto pardavėjas) **patiria nuostolių**, jis turi nustatyti nuostolių susidarymo priežastis. Jei nuostoliai susidarė dėl turto nuvertėjimo, kaip tai apibrėžta 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nuostatose, VSS (turto pardavėjas) juos apskaitoje registruoja kaip turto nuvertėjimo nuostolius, t. y. pripažįsta sąnaudomis tą laikotarpį, kai šie nuostoliai susidarė. Kitais atvejais nuostoliai atidedami, t. y. jie registruojami kaip **būsimųjų laikotarpių sąnaudos**, kurios nudėvimos per likusį atgalinės finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigyto turto naudingo tarnavimo laiką, per atskaitinį laikotarpį apskaičiuota nusidėvėjimo suma didinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su pardavimo ir atgalinės nuomos sutartimis, apskaita ir pateikimas FA (2)

- Atgalinė veiklos nuoma:

- jeigu VSS parduoda turtą ir jį nuomojasi iš pirkėjo pagal atgalinės veiklos nuomos sutartį ir sandoris sudarytas remiantis tikrąja verte, t.y. pardavimo kaina lygi turto tikrajai vertei, tai pardavimo pajamos pripažįstamos taikant tuos pačius principus, kaip ir kitais ilgalaikio turto pardavimo atvejais, t. y. pardavimo sandorio rezultatas pripažįstamas iš karto:
  - a) jeigu pardavimo kaina yra mažesnė už tikrąją turto vertę, tai pelnas ar nuostoliai taip pat turi būti pripažįstami iš karto, išskyrus atvejus, kai turto pardavimo nuostoliai kompensuojami žemesnėmis už rinkos kainas nuomos įmokomis ateityje. Tuomet jie atidedami (pripažįstami būsimųjų laikotarpių sąnaudomis) ir nudėvimi proporcingai nuomos įmokoms per laikotarpį, kurį turtą numatoma naudoti, didinant nuomos sąnaudas;
  - b) jei pardavimo kaina viršija tikrąją vertę, pardavimo pelno dalis, kuria viršijama tikroji vertė, yra registruojama kaip būsimųjų laikotarpių pajamos ir nudėvima per laikotarpį, kurį turtą numatoma naudoti, mažinant nuomos sąnaudas. Likusi pardavimo pelno dalis pripažįstama pajamomis nedelsiant.

Pardavimo ir atgalinio finansinės nuomos (lizingo) operacijų apskaitos pavyzdys

- VSS X dėl lėšų stokos nusprendė parduoti konteinerį ir atgalinio finansinės nuomos (lizingo) būdu išsipirkti jį per penkerius metus. Turto pardavimo ir atgalinio finansinės nuomos (lizingo) sandoriai įvyko 20x1 m. sausio 2 d.

Pardavimo kaina: 2 000 000 litų

Turto likutinė vertė pardavimo momentu:

įsigijimo vertė 3 000 000 litų

sukauptas nusidėvėjimas (1 600 000) litų

likutinė vertė 1 400 000 litų

Pardavimo pelnas (pardavimo kaina – likutinė vertė) 600 000 litų

- Likęs konteinerio naudingo tarnavimo laikas 7 metai (visas naudingo tarnavimo laikas 15 metų), finansinės nuomos (lizingo) įmokos mokamos kartą per metus, metų pabaigoje. Finansinės nuomos (lizingo) palūkanų norma 7 proc.
- Kadangi pardavimo ir atgalinės finansinės nuomos (lizingo) sandoris savo ekonomine prasme atitinka paskolą su įkeitimu, turtas nėra nurašomas ir iš naujo užpajamuojamas, konteinerio vertė finansinėse ataskaitose, taip pat nusidėvėjimo sąnaudos turi likti nepakitusios, taip pat VSS X registruos 2 000 000 Lt pinigų gavimą ir finansinės nuomos (lizingo) įsipareigojimą. Šiuo atveju, jei 20x1 m. sausio 2 d. būtų rengiama VSS X finansinės būklės ataskaita, joje pateikiami duomenys, susiję su šiuo sandoriu, būtų:

Konteineris įsigijimo savikaina 3 000 000 litų

Sukauptas nusidėvėjimas (1 600 000) litų

Likutinė vertė 1 400 000 litų

Pinigai 2 000 000 litų

Lizingo įsipareigojimai:

Trumpalaikiai (2 000 000 / 5) 400 000 litų

Ilgalaikiai 1 600 000 litų

Pardavimo ir atgalinio finansinės nuomos (lizingo) operacijų apskaitos pavyzdys (2)

- VRA rodomos nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos nuo senosios įsigijimo vertės per likusį naudingo tarnavimo laiką.
- 20X1 m. gruodžio 31 d. metinėje veiklos rezultatų ataskaitoje rodomos sąnaudos būtų:

Nusidėvėjimo sąnaudos (3 000 000/15)	200 000 litų
Palūkanų sąnaudos (2 000 000 x 7%)	140 000 litų
- 20X1 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaitoje rodomi duomenys būtų:

Konteineris	Įsigijimo savikaina	3 000 000 litų
	Sukauptas nusidėvėjimas	<u>(1 800 000) litų</u>
	Likutinė vertė	1 200 000 litų
Lizingo įsipareigojimai:	Trumpalaikiai (2 000 000 / 5)	400 000 litų
	Ilgalaikiai	1 200 000 litų

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su panaudos sutartimis, apskaita ir pateikimas panaudos gavėjo FA

- VSS turta, gautą pagal panaudos sutartis, registruoja nebalansinėse sąskaitose turto kontrolei užtikrinti;
- Pagal panaudos sutartį gauto turto paprastojo remonto ir eksploataavimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas. Draudimo išlaidos pripažįstamos sąnaudomis per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu tų išlaidų nuomotojas nekompensuoja. Jei draudimo išlaidos visiškai ar dalinai kompensuojamos, pripažintos sąnaudos turi būti atitinkamai sumažintos.
- Pagal panaudos sutartį gauto turto esminio pagerinimo išlaidos yra registruojamos kaip atskiras turto vienetas ir pripažįstamas sąnaudomis per likusį panaudos laikotarpį, jeigu tų išlaidų panaudos davėjas nekompensuoja.

Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, susijusių su panaudos sutartimis, apskaita ir pateikimas panaudos davėjo FA

- Pagal panaudos sutartį perduoto turto ir jo nusidėvėjimo bei jo sąnaudų apskaitą tvarko ir FB bei VRA rodo panaudos davėjas. Turto, perduoto pagal panaudos sutartį, apskaita tvarkoma, ir šis turtas FBA rodomas pagal turto grupes.
- Išlaidos, susijusios su pagal panaudos sutartį perduotu turtu, taip pat ir tokio turto nusidėvėjimas turi būti pripažįstami sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuriuo jos susidarė.
- Pradinės tiesioginės išlaidos, susijusios su panaudos sutarties sudarymu, pripažįstamos sąnaudomis iš karto panaudos laikotarpio pradžioje.
- Pagal panaudos sutartį perduoto turto nusidėvėjimas skaičiuojamas pagal tuos pačius principus, kurie taikomi ir kitam tos pačios grupės VSS nuosavam ar patikėjimo teise valdomam turtui.
- Pagal panaudos sutartį perduoto turto nuvertėjimas registruojamas taikant 22-ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ nuostatas. Turto esminio pagerinimo, eksploatacijos, paprastojo remonto ir kitos su turtu susijusios išlaidos apskaitoje registruojamos pagal tą pačią apskaitos politiką, kuri taikoma kitam tos pačios grupės VSS nuosavam arba patikėjimo teise valdomam turtui pagal 12-ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas.

Patikėjimo teise valdomo arba gauto kaip turtinis įnašas turto apskaita ir pateikimas turto gavėjo FA

- VSS turta, valdomą patikėjimo teise arba gautą jį kaip turtinį įnašą, registruoja apskaitoje ir rodo FA remdamasis tais pačiais principais, kaip ir nuosavybės teise valdomą turta, vadovaudamasis 12- ojo VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 13- ojo VSAFAS „Nematerialusis turtas“, 20- ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“, 22- ojo VSAFAS „Turto nuvertėjimas“ ir šio standarto nuostatomis.

Nuomos sandoriai, kuriems šis standartas taikomas netiesiogiai, ir privalomas informacijos apie tokius sandorius pateikimas

- Nuomos sutartis gali būti susijusi su kitais susitarimais tarp nuomotojo ir nuomininko, t. y. ji gali būti dalis didesnės grupės susitarimų, kurie sudaromi su subjektu dėl koncesijos, paslaugų teikimo, funkcijų perdavimo (angl. *outsourcing*), teisių į turtą ar paslaugų gavimą suteikimo ir pan. Kai šios sutartys apima veiklos nuomos ar lizingo komponentą, kuris gali būti išskirtas, pagal jį perimamo ar perduodamo turto ir susijusių įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų apskaitai taikomos veiklos nuomos arba lizingo apskaitos nuostatos.
- Tais atvejais, kai VSS tiekia prekes arba teikia paslaugas, naudodamas kitų subjektų turtą, kiekvienos sutarties sudėtine dalimi gali būti veiklos arba finansinė nuoma. Kiekviena išskirta sutarties dalis analizuojama ir vertinama atskirai, ar ji pagal savo turinį ir ekonominę prasmę gali būti laikoma turto nuomos sutartimi, kuriai taikomas šis standartas, ar jai turėtų būti taikomi kiti VSAFAS, kadangi negali būti laikoma nuomos sutartimi. Jei atitinkančių sutartį VSAFAS nėra, jai taikoma apskaitos politika turi būti suderinta su kontroliuojančiuoju VSS. Tokios sutartys ir pritaikyti apskaitos principai išsamiai aprašomi aiškinamajame rašte.

Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte

- Informacijos apie finansinę nuomą (lizingą) pateikimas:

– finansinės nuomos (lizingo) paslaugos gavėjas AR turi nurodyti: turto, naudojamo pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis, balansinę vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną; pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis mokėtinų pagrindinių nuomos įmokų sumą per vienerius metus, po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus, ir po penkerių metų; neapibrėžtųjų nuomos mokesčių sumą, jei jie buvo mokami ir pripažinti ataskaitinio laikotarpio finansinės būklės ataskaitoje, ir jų nustatymo pagrindą; ateityje gautinų pagrindinių nuomos įmokų sumą, jei teisės aktais leidžiama sudaryti finansinės subnuomos sutartis;

– finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjo AR turi nurodyti: bendrųjų investicijų į nuomojamą turtą vertės sumą pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis per vienerius metus, po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus, ir po penkerių metų; abejotinas gautinų pagrindinių nuomos įmokų sumas ir jų pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį; neapibrėžtieji nuomos mokesčiai, kurie buvo pripažinti pajamomis per ataskaitinį laikotarpį; kitą reikšmingą informaciją apie finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir jų pakeitimus, jeigu jų buvo.

Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte (2)

- Informacijos apie veiklos nuomą pateikimas:

– nuomininkas AR turi nurodyti: būsimų pagrindinių nuomos įmokų pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis sumą, kurią numatoma sumokėti per vienerius metus, po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus, ir po penkerių metų; ateityje gautinų pagrindinių nuomos įmokų pagal pasirašytas subnuomos sutartis, jei teisės aktais leidžiama jas sudaryti, sumą paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną; nuomos įmokas, pripažintas laikotarpio sąnaudomis, ir subnuomos įmokas, pripažintas laikotarpio pajamomis, atskirai pateikdamas pagrindinių nuomos įmokų, neapibrėžtųjų nuomos mokesčių ir įmokų pagal subnuomos sutartis, jei jie nustatomi, sumas; kitą reikšmingą informaciją apie veiklos nuomos sutartis ir jų pakeitimus, jei jų buvo;

– nuomotojas AR turi nurodyti: išnuomoto turto balansinę vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną; veiklos nuomos laikotarpius; būsimąsias pagrindines nuomos įmokas, numatomas gauti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis per vienerius metus, po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus, ir po penkerių metų; bendrą neapibrėžtųjų nuomos mokesčių sumą, pripažintą laikotarpio pajamomis; kitą reikšmingą informaciją apie veiklos nuomos sutartis ir jų pakeitimus, jeigu jų buvo.

Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte (3)

- Informacijos apie pardavimo ir atgalinės nuomos sandorius pateikimas:
  - kai pardavimo ir atgalinės nuomos sandoris priskiriamas finansinei nuomai (lizingui), finansinės nuomos (lizingo) paslaugos gavėjas ir finansinės nuomos (lizingo) paslaugos teikėjas apie šias sutartis aiškinamajame rašte turi pateikti tokią pačią informaciją kaip apie finansinę nuomą (lizingą);
  - Kai pardavimo ir atgalinės nuomos sandoris priskiriamas veiklos nuomai, nuomininkas ir nuomotojas apie šias sutartis aiškinamajame rašte turi pateikti tokią pačią informaciją kaip apie veiklos nuomą.
- Informacijos apie panaudą pateikimas:
  - panaudos gavėjas AR turi nurodyti: pagal panaudos sutartis gauto turto vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną; panaudos laikotarpį ir galimybę jį pratęsti; kitą svarbią informaciją apie panaudos sutartis;
  - panaudos davėjas AR turi nurodyti: pagal panaudos sutartis perduoto turto balansinę vertę pagal turto grupes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną; panaudos laikotarpį ir galimybę jį pratęsti; kitą svarbią informaciją apie panaudos sutartis.

Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte (4)

Finansinės nuomos paslaugos gavėjo įsipareigojimai pagal laikotarpius

Laikotarpis	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	
	pagrindinės nuomos įmokos	dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė
Per vienerius metus		
Nuo vienerių iki penkerių metų		
Po penkerių metų		
Pagrindinių finansinės nuomos įmokų iš viso		X
Palūkanos		X
Dabartinė finansinės nuomos įsipareigojimų vertė(4-5)		

X – pažymėti ataskaitos laukai nepildomi

Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte (5)

Ilgalaikiai finansinės nuomos įsipareigojimai ir jų einamųjų metų dalis

	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	Paskutinė praėjusio ataskaitinio laikotarpio diena
Ilgalaikių finansinės nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis		
Ilgalaikiai finansinės nuomos įsipareigojimai		
Ilgalaikių finansinės nuomos įsipareigojimų iš viso		

Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte (6)

Bendroji investicijos į nuomojamą turtą vertė pagal finansinės nuomos sutartis pagal laikotarpius

Laikotarpis	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena	
	pagrindinės nuomos įmokos	dabartinė įmokų vertė
Per vienerius metus		
Nuo vienerių iki penkerių metų		
Po penkerių metų		
Bendroji investicijos į nuomojamą turtą vertė pagal finansinės nuomos sutartis iš viso		X
Neuždirbos nuomos pajamos		X
Grynoji investicijos į nuomojamą turtą vertė pagal finansinės nuomos sutartis (4-5)		X
Negarantuojamoji likvidacinė vertė		X
Dabartinė gautinų pagrindinių nuomos įmokų vertė (6-7)		

X – pažymėti ataskaitos laukai nepildomi

Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte (7)

Būsimosios pagrindinės nuomos įmokos, kurias numatoma sumokėti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis, pagal laikotarpius

Laikotarpis	Mokėtinos pagrindinės nuomos įmokos paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną
Per vienerius metus	
Nuo vienerių iki penkerių metų	
Po penkerių metų	
Iš viso	

Informacijos pateikimas FA aiškinamajame rašte (8)

Būsimosios pagrindinės nuomos įmokos, numatomos gauti pagal pasirašytas veiklos nuomos sutartis, pagal laikotarpius

Laikotarpis	Gautinos pagrindinės nuomos įmokos paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną
Per vienerius metus	
Nuo vienerių iki penkerių metų	
Po penkerių metų	
Iš viso	

Baigiamosios nuostatos

- Šis standartas turi būti taikomas retrospektyviai sutartims, kurios standarto įsigaliojimo metu nėra pasibaigusios. VSS, taikydamas šį standartą pirmą kartą, inventorizuoja turta, gautą (perduotą) pagal finansinės nuomos (lizingo), veiklos nuomos, panaudos ir kitas sutartis, ir apskaitoje registruoja jį pagal šio standarto reikalavimus.

Standarto taikymo retrospektyviai pavyzdys

Turto, išsinuomoto pagal veiklos nuomos sutartis, kurių ekonominė prasmė yra finansinė nuoma, registravimas apskaitoje

- 2008 m. sausio 5 d. VSS A (toliau – nuomininkas) pagal veiklos nuomos sutartį iš įmonės B (toliau – nuomotojas) 5 metams išsinuomojo automobilį. Nuomos įmokos mokamos kiekvieno mėnesio pabaigoje, pradedant 2008 m. sausio mėn., mėnesinė įmoka yra lygi 1 500 litų. Automobilio rinkos vertė sutarties pasirašymo metu yra 85 000 litų. Nuomos laikotarpio pabaigoje nuosavybės teisė nėra perduodama nuomininkui.
- Norėdamas nustatyti, ar tai yra finansinė nuoma, nuomininkas apskaičiuoja dabartinę pagrindinių nuomos įmokų vertę, diskontuodamas sutartyje numatytas įmokas taikydamas rinkos palūkanų normą. Šiame pavyzdyje laikoma, kad metinė rinkos palūkanų norma yra 5 proc.:

$$1\,500/(1 + 0,05/12)^1 + 1\,500/(1 + 0,05/12)^2 + \dots + 1\,500/(1 + 0,05/12)^{59} + 1\,500/(1 + 0,05/12)^{60} = 79\,486 \text{ litai}$$

Pagrindinių įmokų dabartinė vertė yra lygi $79\,486 / 85\,000 \times 100\% = 94\%$ turto rinkos vertės, todėl ši veiklos nuomos sutartis nuomininko apskaitoje, remiantis šiuo standartu, turi būti registruojama pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartims taikomas nuostatas, t. y. VSS registruoja 79 486 litų vertės turtą ir 79 486 litų vertės įsipareigojimą ir kiekvieną mėnesį pripažįsta palūkanų sąnaudą, lygias 5 proc. nesumokėtos sumos ir mokėtinų palūkanų sumai.

Standarto taikymo retrospektyviai pavyzdys (2)

- 2010 m. sausio 1 d. nuomininkas bus sumokėjęs 24 mėnesines įmokas, kurių bendra suma lygi $1\,500 \times 24 = 36\,000$ litų. Likusi finansinės nuomos įsipareigojimo suma gali būti apskaičiuojama diskontuojant likusias nuomos įmokas:
 $1\,500/(1 + 0.05/12)^1 + 1\,500/(1 + 0.05/12)^2 + \dots + 1\,500/(1 + 0.05/12)^{35} + 1\,500/(1 + 0.05/12)^{36} = 50\,049$ litai
  - Taip pat apskaičiuojama ir apskaitoje registruojama automobilio likutinė vertė 2010 m. sausio 1 d.:

Įsigijimo vertė	79 486 litų (diskontuota visų nuomos mokėjimų suma)
Sukauptas nusidėvėjimas	<u>(31 794) litų*</u>
Likutinė vertė	47 692 litų
- * kadangi nuomos laikotarpio pabaigoje nuosavybės teisė nuomininkui nėra perduodama, turtas nudėvimas per nuomos laikotarpį, t. y. penkerius metus. Todėl sukauptas nusidėvėjimas 2008 m. sausio 1 d. yra apskaičiuojamas taip: $79\,486/5 \times 2 = 31\,794$ litai.
- Susidaręs automobilio likutinės vertės ir finansinės nuomos įsipareigojimo skirtumas – $(50\,049 - 47\,692) = 2\,357$ litai – registruojamas grynojo turto sąskaitoje.
  - Toliau registruojant apskaitoje ūkines operacijas, susijusias su šiomis sutartimis, taikomos šio standarto nuostatos, reglamentuojančios finansinės nuomos (lizingo) būdu gauto turto apskaitą.

Užduotys

Teorinis klausimas

Kuri iš žemiau išvardytų sąlygų turi būti nustatyta sutartyje, kad nuoma ar kitoks turto perdavimas pagal sutartį būtų laikomas finansine nuoma (lizingu)?

- a) Nuomos laikotarpio pradžioje dabartinė minimalių nuomos įmokų vertė sudaro ne mažiau kaip 88 procentus nuomojamo turto tikrosios vertės.
- b) Nuomos laikotarpis apima lygią ar ilgesnę nei 70 procentų turto naudingo tarnavimo laiko dalį, net jei turto nuosavybės teisės nenumatoma perduoti.
- c) Nuomos laikotarpio pabaigoje nuomininkas turi teisę įsigyti turtą už kainą, kuri, tikimasi, bus reikšmingai mažesnė (daugiau nei 30 proc.) už jo tikrąją vertę nuomos laikotarpio pabaigoje, ir nuomos laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota.
- d) Pagal sutartį nuomininkas neprivalo padengti dėl sutarties nutraukimo susidariusių nuomotojo nuostolių.

Užduotys (2)

Praktinis klausimas

Nuomos sutartyje nustatyta, kad turto nuomos laikotarpis yra 5 metai, o panašaus turto vidutinis naudingo tarnavimo laikas yra 6 metai.

*Koks sandoris (finansinės nuomos ar veiklos nuomos) bus registruojamas apskaitoje?
Atsakymą pagrįskite skaičiavimais.*